Cort verhael uan al tghene binnen Utrecht gepasseert is

Zeder dat de E.H.M. Heeren Staten Generael met den doorluchtigen Prince van Orangien daer gekomen zyn

bron

Cort verhael uan al tghene binnen Utrecht gepasseert is. Zeder dat de E.H.M. Heeren Staten Generael met den doorluchtigen Prince van Orangien daer gekomen zyn. Broer Jansz., Amsterdam 1618

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/_cor009cort01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

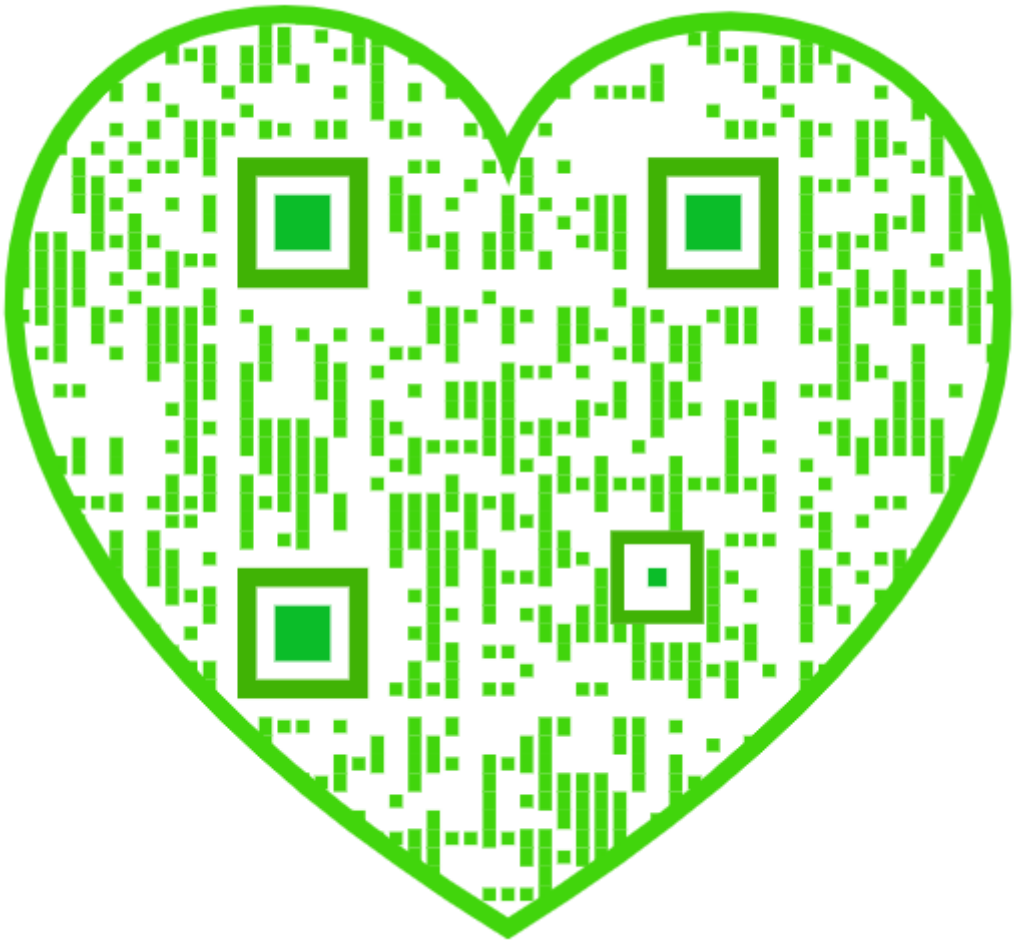

Hier hebt ghy een Historisch verhael, van t'ghene binnen Wtrecht gepasseert is, sedert de aencomste van syn Princelicke Excellentie van Oragnien, tot desen tegenwoordigen dach.

DEn Doorluchtighen Hoochgheboren Uorst, Mauritius Prince van Oraignien, vergheselschapt met de E.H.M. Heeren Staten Generael, tot Wtrecht gecomen zijnde, hebben op alles ghelet ende ordre ghestelt, soo veel doenlijck ende mogelijck was, ende na verscheyden vergaderinghen ende tsamencomsten, soo vande Ghedeputeerden der Staten van Hollandt, als vande Magistraet der Stadt Wtrecht, is de sake soo verde ghecomen dat syne Princelicke Excellentie dien vermaerden Krijchs-helt Graef Ernst van Nassau des nae-nachts, wesende den laetsten Iulij, door de Stadt heeft laten rijden, die op alles goede ordre stelde op alle plaetsen, ende wel tot drie verscheide*n* malen op de Neu quam ryden, daer drie Compagnien de wacht hadden, een Fransche ende een Enghelsche, met een Compagnie Waert-gelders, onder Capiteyn Hertevelt: Doch hielt syn Genade sprake met de oude Officieren, ende liet de Compagnie van Hertevelt al stillekens in vreden. Reet soo met eenen de gantsche Stadt deur, vergheselschapt met weynich Dienaers, stellende goede ordre over al, soo over t'volck te voet als te peerde. Dit ghedaen zijnde, is syne Princel. Excellentie smorghens vroech op ghestaen, ende nae aenroepinghe van Godes heyligen name dat alles sonder bloet-vergieten mocht afloopen, heeft hem selven in persoone ghepresenteert voor het Stadthuys, beveelende d'oude Soldaten hun altsamen te wapenen, ende gheboodt de Waert-gelders hun stil te houden ende 't gheweer af te legghen, alsoo hy insgelijcx dede op de Neeu ende andere plaetsen, belastende ondertusschen de Ruyterije dat zy door de Stadt souden rijden, drie, vier ende vijf sterck, om dattter niemandt sich int gheweer soude begeven. Ende dit ghingh met sulcken goede ordre te werck dat yder hem verwonderde, want het volck van zijn Pr. Excellentie quam met sulcker haest inde wapenen, ende waren alle plaetsen soo beset, insghelijcx alle straten, datter geen cans voor de Waertgelders was om yet te attenteren, ghelijck zy oock niet en deden, want als meerder comt, moet minder gaen. Drie Vaendelen quamen smorghens mede van

buyten in, waer van de twee van Aernhem quamen, en*de* de derde van Vyanen. Oock quam daer naer mede voor de poorte de Cornette van zijn Pr. Excellentie voorsz. doch door dien alles wel was afgeloopen, ende alle saken wel stonden, zijnse weder in haer Garnisoen ghekeert. Sijn Pr. Excellentie was dien gantschen dach besich om in alles ordre te stellen als een wijs en*de* voorsichtich Prince toe-komt, die de sake door Gods hulpe so verre ghebracht heeft, datter niet een druppel bloedts vergoten is gheworden. Smorgens vroegh quamen binnen Wtrecht eenighe Heeren van Amsterdam, oock van Enchuysen, Edam ende Purmerent, Mede-leden vande E. Heeren Staten van Hollandt ende West-vrieslant, die terstont naer den Prince gingen, ende van hem gewellecomt wierden.

Monsieur de Famars beloofde aen de Waert-ghelders uyt den naem vanden Prince datse souden betaelt worden, ende dat sy over sulcx hun geweer elck tot haer Capiteyns logement souden brengen, twelck so gheschiede, ende zijn binnen drie off vier daghen daer naer betaelt gheworden.

De Ghecommitteerden vande E. Heeren Staten van Hollandt ziende dat het soo te werck gingh, ginghen in haer Koetsen sitten, ende reden deur, daer onder de voornaemste was D. Grotius.

Veel duysent menschen zijn uyt verscheyden Steden in Hollandt, insonderheyt van Amsterdam, op Wtrecht vertrocken, meynende dat men Sondaechs soude predicken voor de Contra-Remonstranten, doch door dien daer noch geen ordre in ghestelt was, ist evenwel gheschiet dinsdaechs daer aen, wesende den sevende Augustus nieuwen stijl, met grooten toeloop van volcke.

Naer dat dit alsoo was afgheloopen, ende alles voorsien, heeft syn Pr. Excellentie voorsz daghelijcx Raedt ghehouden met de Gedeputeerden vande E. H. M. Heeren Staten Generael, ende is eyndelick so verre ghecomen dat den Raedt is ontslagen van hun Eedt, ende dese navolghende wederom ghecosen met advijs van syn Pr. Excellentie, ende de E. H. M. Heeren Staten Generael.

Godt geve dat alles ten besten mach afloopen, ende wy altsamen weder in ruste ende vrede metten anderen moghen leven, tot grootmaeckinghe van Godes heylighe naeme, ende tot welvaert van ons lieve Vaderlandt, op dat alle bitterheyt ende partydicheyt werde afgheleyt, ende liefde ende eendrachticheyt weder werde aengenomen.

Uroetschappen.

Cornelis vander Pol, oudt Burgher-meester,
M. Niclaes van Berck, Burghermeester
Duverden.
Mr. Cornelis Splinter,
Aert van Eck.
Willem van Drielenburch.
Ian Fransz van Leeuwerden
Ian Gerritsz vander Lith,
Roela*n*t Gerobulus, out Raedt,
Cornelis van Beeck inde wijnstock.
Peter Ploos.
Iacob van Wijck.
Mr. Ian van Werckoven
Cornelis van Westereenen
Mr. Anselmius Salmius.
Hendrick But
Iacob Hendricsz van Be*m*mel.
Pieter Cornelisz van Lingen, Brouwer inde Lely.
Pouwels Moereelsz. Schilder.
Daem Ielisz van Cauwenoven
Elbert van Bylert.
Ian Anthonisz uyten Wael.
Iacob van Cleef Lubbertsz.
Mr. Goosen van Nyendael
Iacob van Medenblick.
Philips Ram
Dr. Willem van Nellesteyn.
Mr. van Schade inde Domstech.
Cornelis van Wee.
Iacob Woutersz Lieftingh.
Cornelis Pietersz. Swanenburch.
Cornelis Knyf.
Bartholomeus Decker
Evert van Schonevelt oudt Raedt.
Dirck Iacobsz va*n* Velthuysen.
Ian Segerman,
Dirck van Rattinghe.
Iacob Iansz van Bemmel
Dirck Iansz Amath.
Ian Dircksz van Steenberghe.

Regierende Burgermeesteren.

Cornelis vander Pol
Mr. Niclaes van Berck.

Schepenen.

Cornelis van Duverden,
Hendrick But
Ior. Heer van Harde*n*broeck
Dr. Bor.
Mr. Thomas Hornius
Peter Ploos.
Mr. Anselmius Salmius.
Elbert van Bylert
Ian van Wee
Mr. Ian van Nyvelt.
Goosen van Nyendael.
Ioncker Vermaet.

Publicatie tot Utrecht den 27. Iulij, 1618. Oude stijl.

MEn doet hier by kennelick maken, Allen ende eene*n* yder, Dat op versouck van de Bedroufde Lidtmaten der Ware Ghereformeerde kercke hier binnen Vtrecht dese Morghen ghedaen, Byde Vroedschap deser Stadt is verstaen ende belieft, met oock het goet-vinden ende goede wille van syne Princelijcke Excellentie, als Stadthouder, ende de Heeren Ghecommitteerden vande Ho: ende Mo: Heeren Staten Generael, dat sy sullen moghen openbaerlick de Ware Ghereformeerde Religie exerceren binnen dese Stadt, ende by provisie inde Buyr kercke alhier, tot naerder Ordonancie, ende dat in aller modestie, stilheyt ende obedientie, volgens de Resolutie dese voor-noen by de Vroetschappen daer op genomen, Ordonneren ende bevelen daeromme allen ende eenen yder, van wat staet, conditie off ghesintheyt hy sy, hemluyden daer inne geen beletsel off moeyenisse te doen, noch oock d'een den anderen hier over off ter cause van Religions saecken te injurieren off missegghen, veel min te misdoen, Op sware correctie ter arbitragie vande Vroetschappen voorsz.

Onderteeckent *Maurice de Nassau.*

HIer op is gevolcht, dat op den sevenden Augusti nieuwen stijl, de eerste Predicatie vande ware Gereformeerde Religie wederomme gedaen is in de Buerkercke, smorgens te acht uren, alwaer menichte van volck van ses uren en soo voort ghecomen is, om Gods woort te hoore*n*. Na het leste geluyt quam syn Princel. Excel. daer selfs, vergeselschapt met Graef Ernst Casimier, Horatius Veer, Colonel Brock, Famars, en menichte van andere Heeren, Capiteyns, Luytenants, Vendrichs, en*de* Edellieden. Inde Kercke gecome*n* zijnde, en*de* sittende op de plaetse die voor hem bereydt was, rees tot twee of drie verscheyden reysen weder over eynde ende heeft hem ront-om

keerende, de menichte des Volcx met groote verwonderinghe aengesien. De Heere wille haer noch daghelijcx seghenen ende vermenichvuldighen, etc.